

- De probleemstelling die als fundament ten grondslag ligt aan dit wetsvoorstel is onjuist. De overheid beschikt namelijk al over juridische mogelijkheden om in te grijpen wanneer kinderen worden opgezet tegen anderen. Hiervoor bestaat een juridisch kader in de vorm van strafrecht en bestuursrecht.
- Dit betekent dat de zwaarwegende belangen, die volgens het wetsvoorstel overheidsingrijpen zouden rechtvaardigen, onvoldoende of zelfs helemaal niet zijn onderbouwd. (Het voorstel geeft terecht aan dat informeel buiten het publiek domein en overheidsinvloed valt). De noodzaak voor dit wetsvoorstel ontbreekt, zeker gezien de vrijheid van godsdienst en de scheiding van kerk en staat in Nederland.
- Het is daarom essentieel dat het kabinet een kwantitatieve onderbouwing levert. Uit het beleidskompas blijkt dat het voorstel slechts gebaseerd is op signalen en incidenten. Gezien het bovenstaande zou dit wetsvoorstel, louter op basis van de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit, moeten worden ingetrokken.
- Er worden geen concrete gebeurtenissen genoemd als aanleiding voor dit wetsvoorstel. Tegelijkertijd wordt gesteld dat het strafrecht tekortschiet omdat daarmee alleen *ex post* kan worden opgetreden. Het kabinet heeft echter niet kunnen onderbouwen waarom een *ex ante* instrument noodzakelijk is, aangezien er geen kwantitatief bewijs is voor deze zogenaamde noodzaak.
- Het toezicht op informeel onderwijs is gebaseerd op signalen. Als de toezichthouder deze signalen opvolgt, kan dit in de praktijk neerkomen op spionage voor verder onderzoek. Hoe wordt daarbij rekening gehouden met de achtergrond van de minister-president als hoofd van de AIVD, waar hij eerder regelmatig grenzen heeft overschreden? Een illustratief voorbeeld is de kwestie rondom spionage in moskeeën en de rol van het bureau NTA, dat zonder grond onderzoek deed in moskeeën. Dit leidde tot staatsislamofobie, waarvoor verschillende burgemeesters en gemeenten inmiddels excuses hebben aangeboden. Een herhaling hiervan moet koste wat het kost worden voorkomen.
- Daarnaast ontbreekt in het wetsvoorstel een evaluatieverplichting. Vroeg of laat zal de rechterlijke macht oordelen dat dit wetsvoorstel in strijd is met fundamentele vrijheden.
- Het beleidskompas maakt verder duidelijk dat de intentie van dit wetsvoorstel is om een norm te definiëren die informele onderwijsinstellingen niet mogen overtreden. Hiermee beoogt het kabinet feitelijk de inhoud van onderwijsprogramma's buiten het publieke domein te bepalen. Dit is in strijd met het grondrecht op vrijheid van godsdienst.
- In het beleidskompas ontbreekt bovendien de belangrijkste stakeholder: de burgers zelf, zoals ouders en kinderen. Zij hebben relevante kennis en ervaring met dit vraagstuk, maar worden volledig buiten beschouwing gelaten. Hoewel zij via gemeenschappen of andere manieren direct benaderbaar zijn, zijn zij niet (in voldoende mate) meegenomen in de totstandkoming van dit voorstel. Dat is een vereiste voor het beleidskompas, aangezien zij de belanghebbenden zijn. Het hoog aantal reacties op de consultatie maakt al duidelijk dat er vanuit heel veel verschillende gemeenschappen zorgen zijn. Het kabinet zou het wetsvoorstel dan ook niet moeten indienen.